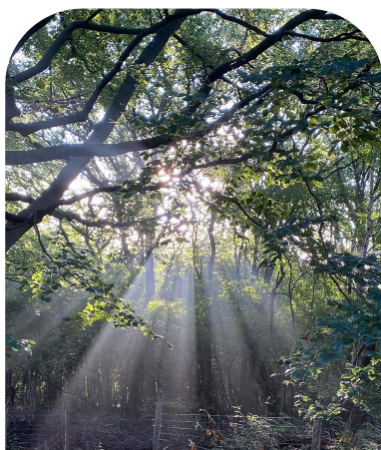

Programma 4. Economie

Inleiding

Voor 2024 is ingezet op de volgende doelen:

- We hebben structureel overleg gevoerd met ondernemers en ingezet op het bevordering van de samenwerking. Verder is er een goed bezochte business to business bijeenkomst georganiseerd en is de groene pluim uitgereikt aan een ondernemer gericht op duurzaam ondernemen.
- Er is een nieuwe economische visie vastgesteld die kaderstellend is voor het op te stellen uitvoeringsprogramma.
- Het stimuleren van de verbindingen tussen overheid, onderwijs en ondernemers (triple helix), om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt te matchen via bijvoorbeeld de activiteiten rond Business Park Aviolanda.
- Regionale samenwerking vorm geven via deelname aan de stedelijke regio West-Brabant.

Verbonden partijen en samenwerkingspartners

Bij de realisatie van doelstellingen en effecten in het programma Economie zijn de navolgende organisaties betrokken: Business Park Aviolanda, Regio West-Brabant, N.V. REWIN, Saver N.V., Ondernemers MKB, Bedrijven, Ondernemersverenigingen en Bedrijventerreinverenigingen, Vliegbasis Woensdrecht, VNO NCW.

Wat geven we uit aan programma 4. Economie?

Op grond van art. 5.1 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Woensdrecht 2023 autoriseert de raad met het vaststellen van de begroting de totale lasten en de totale baten per programma.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2024	Begrotings-wijzigingen 2024	Begroting 2024 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2024	Verschil 2024
Baten	3.309.555	65.550	3.375.105	3.464.998	89.893
Lasten	-3.036.382	107.500	-2.928.882	-3.213.378	-284.496
Saldo	273.173	173.050	446.223	251.620	-194.603

4.1 Werkgelegenheid

Wat wilden we bereiken?

We versterken het economisch klimaat en de arbeidsmarkt.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We voeren de nieuwe economische visie uit waarmee we richting geven aan ons beleid op het gebied van economisch klimaat en arbeidsmarkt.

Stand van zaken

De nieuwe economische visie is eind 2024 vastgesteld. Uitvoeringsactiviteiten vinden nu al plaats via bijvoorbeeld de samenwerking in de stedelijke regio West-Brabant, de samenwerking op de Brabantse Wal vanuit oogpunt van recreatie en toerisme. Verder hebben we in 2024 actief ingezet op een goede bereikbaarheid in het kader van de nieuwe OV-concessie.

We stimuleren grensoverschrijdende arbeid door middel van het Grens Informatie Punt.

Stand van zaken

We nemen deel aan het Grens Informatie Punt waarbij advisering centraal staat voor mensen die grensoverschrijdend willen werken.

We verbinden lokale ondernemers met maatschappelijke instellingen met als doel de werkgelegenheid en maatschappelijke participatie te bevorderen.

Stand van zaken

Vanuit het werkcentrum van de ISD Brabantse Wal is ingezet op het leggen van verbinding tussen bedrijven, instellingen en werkzoekenden. Zo worden kandidaten geplaatst en worden jaarlijks activiteiten georganiseerd zoals bijvoorbeeld de 'kijk binnen bij bedrijven' dagen door Samen in de Regio.

Wat geven we uit aan 4.1 Werkgelegenheid?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2024	Begrotings-wijzigingen 2024	Begroting 2024 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2024	Verschil 2024
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	-142.791	75.000	-67.791	-53.152	14.639
Saldo	-142.791	75.000	-67.791	-53.152	14.639

Wat veroorzaakt het verschil?

Voor de regionale samenwerking is in het kader van de ontwikkeling van de Stedelijke Regio West Brabant (SRWB) voor deze bestuursperiode jaarlijks een budget in de programmabegroting opgenomen. De gemeente Roosendaal is penvoerder voor de SRWB. Door de penvoerder zijn minder kosten in rekening gebracht omdat het inrichten van de hele governance meer doorlooptijd kost dan verwacht.

4.2 Middenstand en winkelgebieden

Wat wilden we bereiken?

We houden winkelgebieden en detailhandel vitaal.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We voeren de nieuwe economische visie uit waarmee we richting geven aan ons beleid op het gebied van middenstand en winkelgebieden.

Stand van zaken

De economische visie is vastgesteld in Q4 2024 en daar wordt uitvoering aan gegeven.

We onderhouden actief contact met de ondernemersverenigingen.

Stand van zaken

Er heeft in 2024 periodiek overleg plaatsgevonden met de ondernemersverenigingen. Sinds medio 2024 ontvangen (aangemelde) ondernemers een nieuwsbrief met informatie over relevante actuele onderwerpen en ontwikkelingen. Daarnaast is er een ondernemersborrel georganiseerd waarbij de ondernemer van recreatiepark De Tovertuin zijn plannen heeft toegelicht aan andere ondernemers en hen heeft uitgenodigd voor toelevering en samenwerking.

Wat geven we uit aan 4.2 Middenstand en winkelgebieden?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2024	Begrotings-wijzigingen 2024	Begroting 2024 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2024	Verschil 2024
Baten	22.000	0	22.000	20.684	-1.316
Lasten	-85.855	0	-85.855	-57.919	27.936
Saldo	-63.855	0	-63.855	-37.235	26.620

Wat veroorzaakt het verschil?

Voor de eindafrekening van het elektriciteitsverbruik over 2023 van de markten werd destijds een tegenvaller verwacht vanwege stijgende energietarieven. Uiteindelijk blijkt in 2024 de eindafrekening minder hoog te zijn dan verwacht doordat we een nieuw energiecontract hebben afgesloten met een andere energieleverancier tegen lagere tarieven waardoor er in 2024 een eenmalig financieel positief resultaat is ontstaan.

4.3 Bedrijventerreinen

Wat wilden we bereiken?

<i>Bestaande bedrijvigheid behouden en duurzaam versterken.</i>

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We doorlopen de planologische procedure voor Driehoeven III.

Stand van zaken

De planologische procedure voor de uitbreiding van Driehoeven III is doorlopen en daarmee is het bestemmingsplan definitief.

We verkennen de mogelijkheden voor samenwerking bij de inrichting van het sub-regionaal strategisch bedrijventerrein gericht op de topsectoren.

Stand van zaken

De risicodragende ontwikkeling van Reinierpolder III is door de gemeente Steenbergen zelfstandig ter hand genomen. Vanwege de thematische programmastatus op de topsectoren blijven wij wel betrokken bij de voorwaarden voor uitgifte.

We communiceren actief met bedrijven over verduurzamingsmogelijkheden.

Stand van zaken

We nemen deel aan de SPUK regeling voor verduurzaming van bedrijventerreinen. In onze nieuwsbrieven voor de ondernemers hebben we aandacht besteed aan verduurzamingsmogelijkheden en subsidieregelingen. Ook tijdens de reguliere vergaderingen met de ondernemersplatforms was dit een vast onderdeel op de agenda.

Wat geven we uit aan 4.3 Bedrijventerreinen?

De baten en lasten, die een oorzakelijk verband hebben met dit product worden verantwoord binnen product 3.4 Verkeer en vervoer en product 3.3 Beheer openbaar gebied op basis van de vastgestelde kostensoort/kostenplaatsstructuur.

4.4 Afvalinzameling

Wat wilden we bereiken?

Voldoen aan de VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof) waarbij het aandeel restafval zoveel mogelijk naar beneden gaat.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Herontwikkeling van inzamelfaciliteiten en dienstverlening om inwoners te stimuleren tot het beter scheiden van afval.

Stand van zaken

We hebben ingezet op een betere informatievoorziening om inwoners te stimuleren afval goed te scheiden en de VANG-doelstellingen te behalen en dat blijven we doen. Daarnaast is gekeken naar nieuwe oplossingen, zoals een rijdende milieustraat. De gemeente Woensdrecht heeft zich aangemeld voor een pilot met deze grondstoffen-inleverwagens, maar de start is vertraagd door een tekort aan geschikt personeel.

We informeren inwoners actief en kijken naar educatieve mogelijkheden om (jonge) inwoners te motiveren tot het beter scheiden van afval.

Stand van zaken

Samen met Saver en de andere Saver-gemeente hebben we ingezet op gerichte communicatie naar de inwoners om hen actief te stimuleren hun afval beter te scheiden en het restafval te verminderen. In 2024 werd daarnaast voor het eerst de Zero Waste Week georganiseerd, in samenwerking met Zero Waste NL, Samen in de Regio en de gemeenten Steenbergen, Bergen op Zoom en Roosendaal. Tijdens deze week vonden diverse activiteiten plaats die inwoners bewust maakten van afvalvermindering en handelingsperspectieven boden. Daarnaast kregen deelnemende lokale duurzame ondernemers extra zichtbaarheid. Het enthousiasme heeft geleid tot plannen voor een vervolg.

We onderzoeken de haalbaarheid van de herontwikkeling milieustraat/aansluiten bij een mogelijk grondstoffencentrum.

Stand van zaken

Het onderzoek naar de herontwikkeling van de milieustraat tot een grondstoffencentrum is afgerond en op 12 december 2024 met de raad gedeeld. Saver heeft de mogelijkheden onderzocht, maar de conclusie is dat de huidige locatie te klein is voor extra containers en een weegbrug. Ook zijn er veiligheidsrisico's door kruisend verkeer. Hierdoor is een grondstoffencentrum op deze locatie niet haalbaar. Verder blijkt dat verdere optimalisatie van de milieustraat eveneens niet mogelijk is vanwege de beperkte ruimte.

Wat wilden we bereiken?

Afvalinzameling- en verwerking is 100% kostendekkend waarbij de gebruiker betaalt.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We nemen maatregelen waardoor de gebruiker betaalt en proberen de kosten voor inwoners niet meer te laten stijgen dan de inflatie.

Stand van zaken

De vaste kosten zijn voor iedereen gestegen in 2024 met € 15 (7,6%) ten opzichte van 2023 waarmee het totaal op € 212,25 is te komen staan. Het variabele tarief is afhankelijk van hoe goed er gescheiden wordt. De variabele tarieven per 'lediging categorie' zijn met € 0,40 tot € 1,03 omhoog gegaan en per inworp voor de ondergrondse container met € 0,09.

Vanwege de gestegen kosten van de afvalinzameling en -verwerking zijn de tarieven in 2024 met 7,6% verhoogd terwijl het inflatiepercentage voor 2024 is vastgesteld op 5,7%. Dit betekent dat de tarieven van de afvalstoffenheffing met 1,9% meer is gestegen dan de inflatiecorrectie.

Op de milieustraat is toezicht gehouden om te voorkomen dat bedrijven hun bedrijfsafval tegen relatief lagere kosten deponeren.

We actualiseren o.a. de afvalstoffenverordening en de afvalstoffenheffing.

Stand van zaken

In 2024 is onze afvalstoffenverordening geactualiseerd. Dit betrof een technische aanpassing zonder inhoudelijke wijzigingen, waarmee de verordening juridisch is afgestemd op de geldende nationale en Europese wet- en regelgeving. Met ingang van 1 januari 2025 vormt het document opnieuw de juiste basis voor de afvalstoffenheffing en het uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening.

Wat geven we uit aan 4.4 Afvalinzameling?

Onderstaande tabel laat voor de meerjarenraming een overschot op het product Afvalinzameling zien. Om de tarieven te bepalen moet echter ook nog rekening worden gehouden met de kosten voor kwijschelding welke begroot zijn onder het product 1.3 Werk en inkomen in programma 1 Sociaal Domein en de omzetbelasting. De omzetbelasting wordt voor afval niet geraamd in de begroting maar wordt voor het bepalen van de tarieven van de afvalstoffenheffing en hun kostendekkendheid wel als last meegenomen. Voor het totaaloverzicht verwijzen wij u naar de paragraaf Lokale heffingen, onderwerp 'afvalstoffenheffing'.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2024	Begrotings-wijzigingen 2024	Begroting 2024 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2024	Verschil 2024
Baten	3.287.555	65.550	3.353.105	3.444.314	91.209
Lasten	-2.807.736	32.500	-2.775.236	-3.102.307	-327.071
Saldo	479.819	98.050	577.869	342.007	-235.862

Wat veroorzaakt het verschil?

Het verschil bij de baten is te verklaren doordat de opbrengsten van de afvalstoffenheffing hoger zijn als gevolg van meer aanbiedingen van restafvalcontainers en de inwerpen in de ondergrondse restafvalcontainers. Het verschil bij de lasten wordt voornamelijk verklaard door de toevoeging van het batig financieel resultaat op 'afval' van 2023 (€ 163.450) respectievelijk 2024 (€ 211.303) aan de voorziening 'egalisatie afvalinzameling & -verwerking' en de lagere verwerkingskosten van het afval van de milieustraat.

4.5 Indicatoren

Lokale indicatoren Programma 4. Economie

Met ingang van de programmabegroting 2020 zijn de verplichte BBV-indicatoren aangevuld met een aantal lokale indicatoren.

Lokale indicatoren	2020	2021	2022	2023	2024
1. Gemiddeld aantal aanbiedingen grijze container					
- 140 liter	10	9,3	9	8,3	8,99
- 240 liter	12,6	12	11,7	10,5	11,36
2. Kostendekkendheid afvalinzameling	103%	101%	107,5%	106,7%	107,6%
3. Hoeveelheid ingezameld afval bij de milieustraat	6.858	6.757	6.219	6.057	6.648

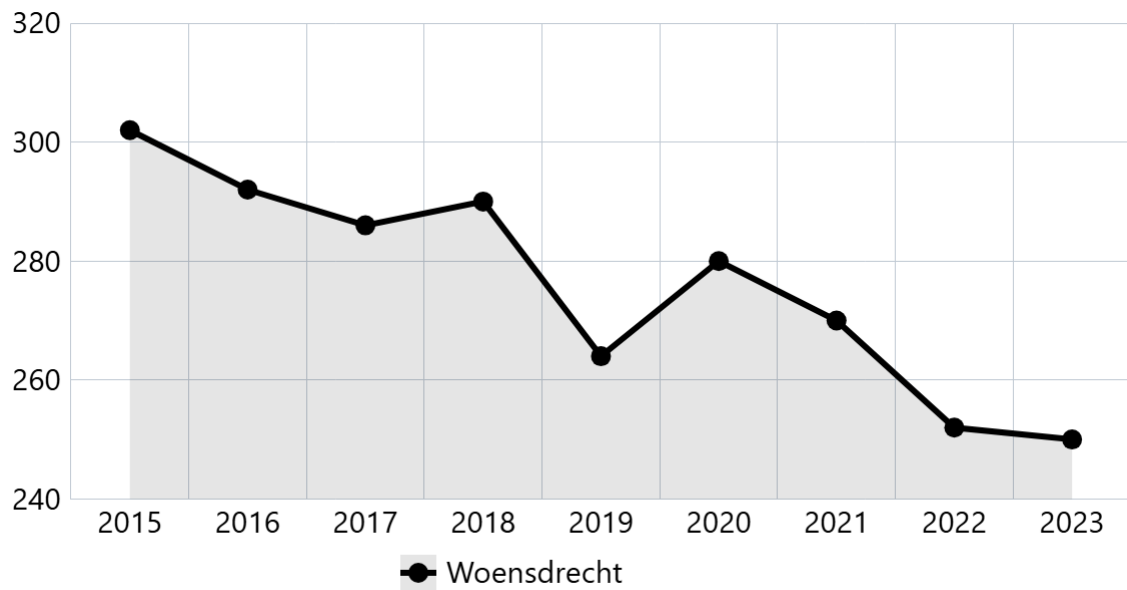
Toelichting

1. Gemiddeld aantal aangeboden grijze containers per huishouden per jaar. *Bron: Saver.*
2. De mate van kostendekkendheid geeft aan in hoeverre de gemeente voldoet aan haar opgave om de kosten en opbrengsten van afvalverwerking in evenwicht te houden. *Bron: financiële administratie gemeente Woensdrecht.*
3. Hoeveelheid ingezameld afval (x 1.000 kg) per jaar. *Bron: Saver.* De hoeveelheid afval van het jaar 2024 betreft de raming zoals opgenomen in de Programmabegroting 2024. *Bron: financiële administratie gemeente Woensdrecht.*

Verplichte BBV indicatoren Programma 4 Economie

In deze paragraaf worden de indicatoren behorende bij Programma 4. Economie weergegeven. Deze cijfers worden automatisch opgehaald van www.waarstaatjegemeente.nl en www.woensdrecht.incijfers.nl. Voor verdere verdieping en vergelijking met Nederland, Provincie Noord-Brabant en andere gemeenten verwijzen wij u graag naar deze twee websites. Wanneer cijfers, jaarschijven of toelichtingen ontbreken, ontbraken ze ten tijde van het opstellen van dit document in de bron. Gemeente Woensdrecht heeft daar geen invloed op. In een volgend document worden deze indicatoren waarschijnlijk geactualiseerd.

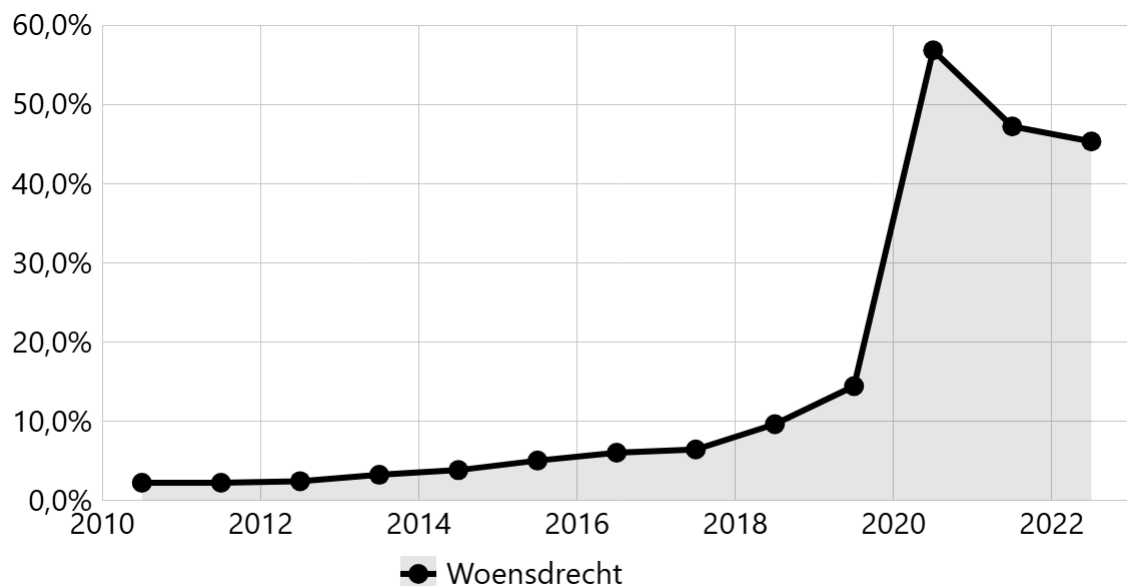
Omvang huishoudelijk restafval in kg. per inwoner

Bron: CBS - Huishoudelijk afval

Gebied	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Woensdrecht	302	292	286	290	264	280	270	252	250

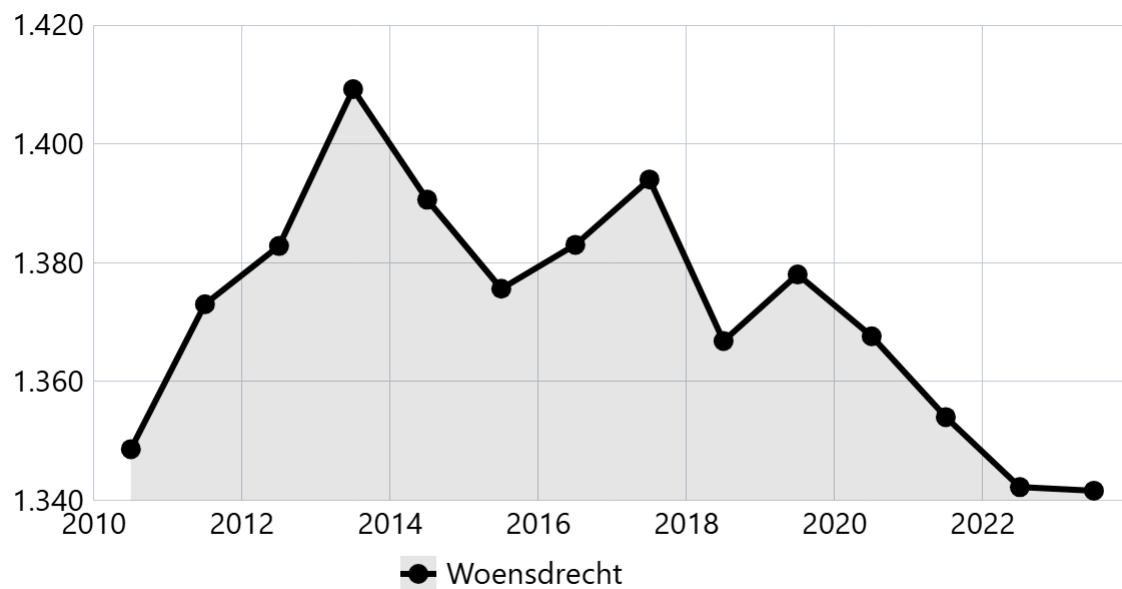
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

Bron: berekening

Gebied	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Woensdrecht	2,2%	2,2%	2,4%	3,2%	3,8%	5,0%	6,0%	6,4%	9,6%	14,4%	56,8%	47,2%	45,3%

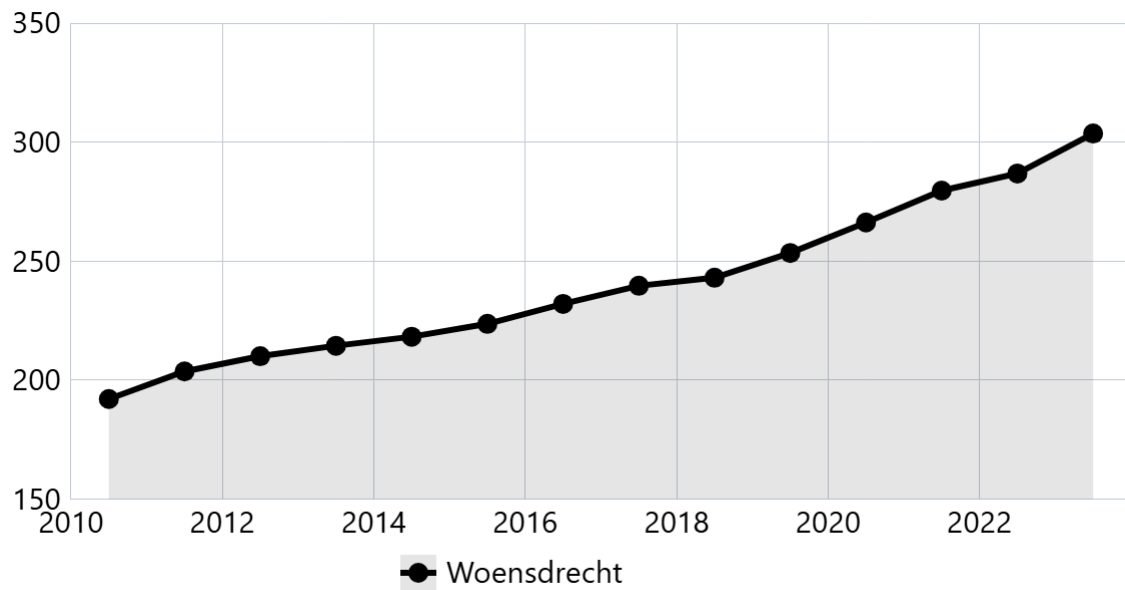
Banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

Bron: CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research

Gebied	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Woensdrecht	1.349	1.373	1.383	1.409	1.391	1.376	1.383	1.394	1.367	1.378	1.368	1.354	1.342	1.342

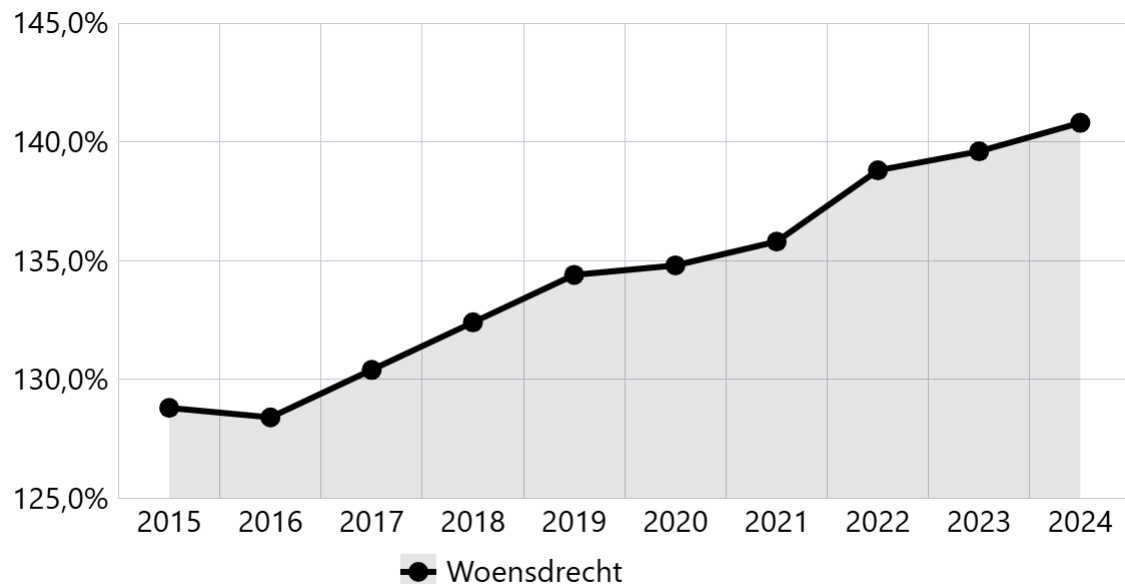
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar

Bron: LISA

Gebied	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Woensdrecht	192	204	210	214	218	224	232	240	243	253	266	280	287	304

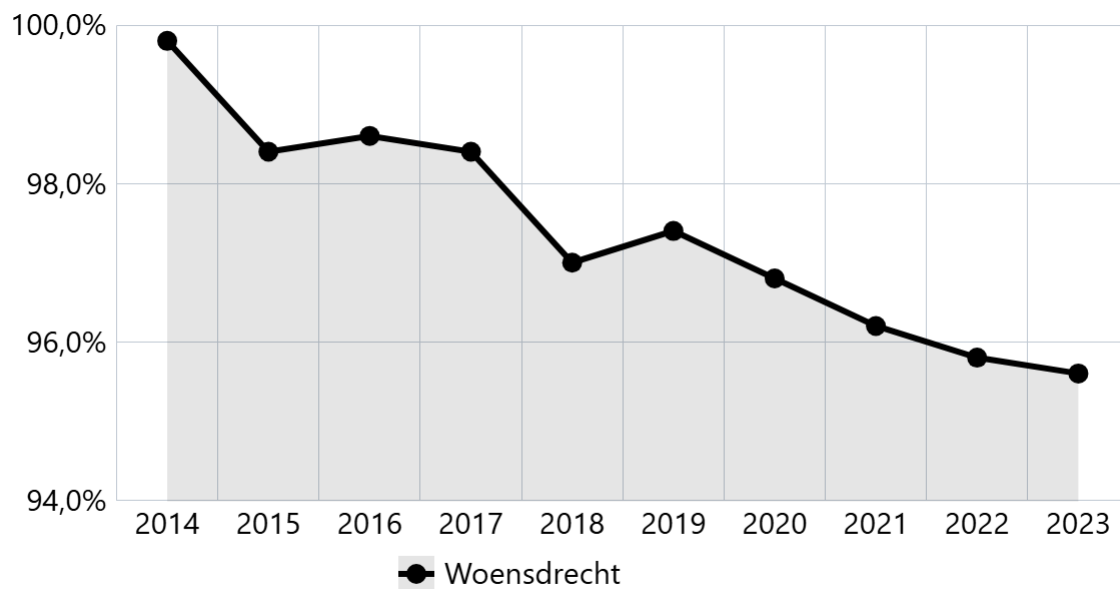
Netto arbeidsparticipatie in % van de (potentiële) beroepsbevolking

Bron: CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)

Gebied	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Woensdrecht	128,8%	128,4%	130,4%	132,4%	134,4%	134,8%	135,8%	138,8%	139,6%	140,8%

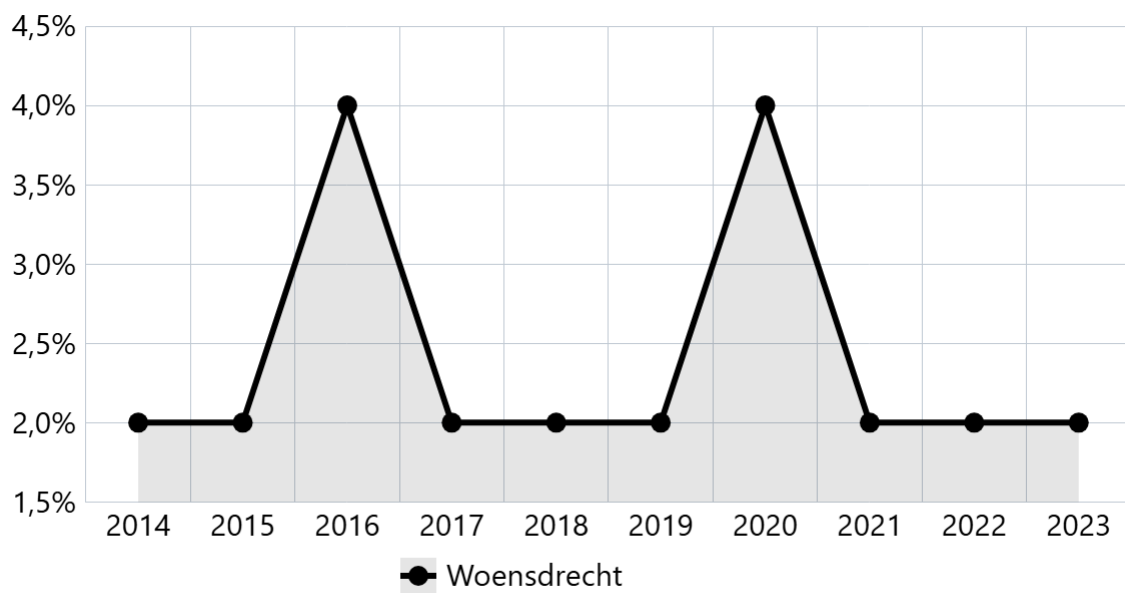
Funciemenging in %

Bron: CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research

Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Woensdrecht	99,8%	98,4%	98,6%	98,4%	97,0%	97,4%	96,8%	96,2%	95,8%	95,6%

Werkloze jongeren 16-22 jaar in %

Bron: CBS - Jeugdmonitor

Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Woensdrecht	2,0%	2,0%	4,0%	2,0%	2,0%	2,0%	4,0%	2,0%	2,0%	2,0%

